

בחינת הקשרים בין דימוי הגוף ובין ייצוגי מחלה בקרב אנשים עם לימפאדמה - מחקר תצפיתי

דבורה דדי BPT, PhD¹, פרלה וורנר PhD²

¹ פיזיותרפיסטית מנהלת מכון לפיזיותרפיה נהריה, שירותי בריאות כללית מחוז חיפה וגליל מערבי
² פרופ' מן המניין, החוג לבריאות נפש קהילתית, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה

תקציר

ממצאים: דימוי הגוף בקרב המשתתפים היה שלילי ברמה בינונית. מרבית המשתתפים תפסו את מחלתם כממושכת (68%) ומדאיגה (58%). נמצאו קשרים חיוביים מובהקים סטטיסטית בין ייצוגי מחלה שליליים ובין דימוי גוף שלילי. בבדיקת רגרסיה מרובה נמצא כי ייצוגי המחלה: זיהוי (תסמיני המחלה), השלכות המחלה וייצוג רגשי של המחלה הסבירו 55% מן השונות של ממדי דימוי הגוף.

מסקנות: המחקר הראה שדימוי הגוף בקרב אנשים עם לימפאדמה קשור בתפיסת מחלתם. המחקר הראה שיש חשיבות רבה להתייחסותם של אנשי המקצוע לדימוי הגוף ולתפיסות המחלה בזמן הטיפול באנשים עם לימפאדמה כדי לעודדם להתמודד טוב יותר עם המחלה ועם הטיפול בה.

מילות מפתח: לימפאדמה, דימוי גוף, ייצוגי מחלה

אתיקה: המחקר אושר על ידי ועדת הלסינקי של שירותי בריאות כללית בקהילה - בית חולים "מאיר".

מקורות מימון: לא היו מקורות מימון חיצוניים לעבודה.

רקע: לימפאדמה היא מחלה קשה ובעלת השלכות משמעותיות על אנשים שסובלים ממנה, כגון קשיים בתפקוד, התמודדות עם המראה החיצוני והשפעות פסיכולוגיות שליליות בקרב מבוגרים. ייתכן שהדרך שבה אנשים מתמודדים עם השלכות אלה קשורה לאופן שבו הם תופסים את מחלתם (כלומר ייצוגי המחלה - Illness Representations) ולדימוי גופם.

מטרות המחקר וייחודו: המטרות העיקריות היו:

1. לתאר את דימוי הגוף ואת ייצוגי המחלה הקוגניטיביים והרגשיים בקרב מדגם של אנשים עם לימפאדמה הנגרמת מסיבות שונות.
2. לבחון את הקשרים בין דימוי הגוף ובין מאפייני הרקע של אנשים עם לימפאדמה.
3. לבחון את הקשרים בין דימוי גוף לייצוגי המחלה בקרב אנשים עם לימפאדמה.

ייחודו של המחקר במדגם המאופיין באנשים עם לימפאדמה הנגרמת מסיבות שונות (לאו דווקא סרטן).

שיטה: נערך מחקר חתך-רוחבי בקרב מדגם נוחות שכלל 201 מבוגרים (בני 50 ויותר) עם לימפאדמה הנגרמת מסיבות שונות, דוברי עברית, שרואיינו פנים-אל-פנים באמצעות שאלונים מובנים לדימוי הגוף (BIRS), ולהערכת ממדי המחלה (IPQ-R).